

Ngày soạn 11/09/2025

Tiết 4, 5: BÀI 2: CÂY TRỒNG VÀ CÁC YẾU TỐ CHÍNH TRONG TRỒNG TRỌT

I. Mục tiêu:

Sau khi học xong bài này, học sinh cần đạt được:

1. Kiến thức:

- Phân loại được các nhóm cây trồng phổ biến theo nguồn gốc, đặc tính sinh vật học và mục đích sử dụng
- Phân tích được mối quan hệ giữa cây trồng và các yếu tố chính trong trồng trọt

2. Năng lực:

2.1. Năng lực chung:

- **Năng lực tự chủ và tự học:** thông qua việc tự tìm hiểu nội dung, hình ảnh trong SGK, học tập khi thảo luận trong nhóm.
- **Năng lực giao tiếp và hợp tác:** thông qua các hoạt động trao đổi, thảo luận, trình bày kết quả làm việc nhóm.
- **Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo:** đề xuất được các cách phân loại cây trồng ở gia đình, địa phương, đưa ra được yếu tố quan trọng nhất ảnh hưởng đến trồng trọt

2.2. Năng lực nhận thức công nghệ:

- Trình bày được ý nghĩa của các cách phân loại cây trồng
- Mối quan hệ của cây trồng và các yếu tố chính trong trồng trọt

3. Phẩm chất:

Thông qua thực hiện bài học sẽ tạo điều kiện để học sinh:

- Có ý thức tìm hiểu và vận dụng kiến thức vào thực tiễn gia đình, địa phương

II. Chuẩn bị của giáo viên và học sinh:

1. Giáo viên:

- Giáo án, hình ảnh các loại cây trồng

2. Học sinh:

- Vở ghi, giấy A0 hoặc bảng phụ

III. Các hoạt động dạy học

1. Ổn định lớp

2. Kiểm tra bài cũ:

Hoạt động 1: Khởi động

a. Mục đích:

- Tạo sự hứng thú cho học sinh trước khi học bài mới
- Giúp Học sinh tìm hiểu các cách để phân loại cây trồng, nắm vững mục tiêu bài học để hướng đến các hoạt động

b. Nội dung:

- Tìm hiểu về cây trồng
- Các cách phân loại cây trồng

c. Sản phẩm:

- Câu trả lời của học sinh về khái niệm cây trồng và đưa ra một số cách phân loại cây trồng theo ý kiến riêng của học sinh

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
*Chuyển giao nhiệm vụ học tập - Chiếu hình ảnh để học sinh nhận biết cây trồng - GV phát phiếu học tập và yêu cầu học sinh thực hiện yêu cầu trên màn hình trong 2 phút. *Thực hiện nhiệm vụ học tập - HS hoạt động cá nhân theo yêu cầu của GV. Hoàn thành bài tập trên bảng. - <i>Giáo viên:</i> Theo dõi và quan sát học sinh *Báo cáo kết quả và thảo luận - GV gọi ngẫu nhiên học sinh trình bày đáp án cho bài tập GV liệt kê đáp án của HS trên bảng *Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ	BÀI 2: CÂY TRỒNG VÀ CÁC YẾU TỐ CHÍNH TRONG TRỒNG TRỌT *Khái niệm: - Cây trồng: là cây được thuần hóa, chọn lọc để trồng trọt đưa vào sản xuất nông nghiệp

- Học sinh nhận xét, bổ sung, đánh giá: - Giáo viên nhận xét, đánh giá: ->Giáo viên gieo vấn đề cần tìm hiểu trong bài học Để trả lời câu hỏi trên đầy đủ và chính xác nhất chúng ta vào bài học hôm nay.	
--	--

2. Hình thành kiến thức mới:

a. Mục tiêu:

- Khái niệm về cây trồng
- Phân loại được các nhóm cây trồng phổ biến theo nguồn gốc, đặc tính sinh vật học và mục đích sử dụng

b. Nội dung:

- Học sinh hoạt động nhóm đọc và tìm hiểu thông tin SGK thảo luận từng cách phân loại cây trồng. Mỗi cách phân loại lấy từng ví dụ cụ thể

c. Sản phẩm:

- Kết quả thảo luận nhóm của các nhóm

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
*Chuyển giao nhiệm vụ học tập (tiết 1) - GV chia lớp thành 3 nhóm, giao nhiệm vụ học tập cho các nhóm. - Nhóm 1: Tìm hiểu về phân loại cây trồng theo nguồn gốc - Nhóm 2: Tìm hiểu cách phân loại cây trồng theo đặc tính sinh vật học - Nhóm 3: Phân loại theo mục đích sử dụng *Thực hiện nhiệm vụ học tập HS thảo luận nhóm, nghiên cứu SGK tìm kiếm thông tin thông nhất đáp án và ghi chép nội dung hoạt động ra bảng phụ	I. Phân loại cây trồng: 1. Phân loại theo nguồn gốc - Nhóm cây ôn đới: là những loại cây trồng có nguồn gốc từ những vùng có khí hậu ôn đới. VD: dâu tây, mận, lê, táo đỏ,... - Nhóm cây nhiệt đới: : là những loại cây trồng có nguồn gốc từ những vùng có khí hậu nhiệt đới. VD: chanh dây, khế, lựu, kiwi,... - Nhóm cây á nhiệt đới: là những loại cây về cơ bản có thể sinh trưởng, phát triển trong các điều kiện khí hậu giống với cây trồng nhiệt đới.

*Báo cáo kết quả và thảo luận GV gọi ngẫu nhiên một HS đại diện cho một nhóm trình bày, các nhóm khác bổ sung (nếu có). *Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ - Học sinh nhận xét, bổ sung, đánh giá. - Giáo viên nhận xét, đánh giá. - GV nhận xét và chốt nội dung về các cách phân loại cây trồng	VD: bơ, cherry, roi, quýt đường... *Ý nghĩa: Giúp người nông dân trồng các loài cây trồng đúng mùa, đúng thời vụ, trồng các loại cây trồng đạt chất lượng và năng suất tốt nhất. 2. Phân loại theo đặc tính sinh vật học: - cây hằng năm: su hào, súp lơ, rau cải, khoai tây, sắn, cây đậu tương, cây lạc, cây hoa hướng dương, dưa hấu, bí xanh, cà chua, ... - cây lâu năm: mận, mơ, sầu riêng, xoài, vải, ổi, cây bạch đàn, hoa sữa, cây hời, cây lộc vừng, cây bàng,... - cây thân thảo và cây thân gỗ - cây một lá mầm và cây hai lá mầm *Ý nghĩa: Giúp người trồng trồng xác định chu kì sống của cây từ đó trồng và phân bố các cây trồng trên đất và theo thời gian một cách hợp lí 3. Phân loại theo mục đích sử dụng: - cây lương thực - cây ăn quả - cây dược liệu -..... *Ý nghĩa: cơ sở để người trồng trồng xác định được loại cây trồng phục vụ mục đích sử dụng của mình một cách hợp lí nhằm nâng cao hiệu quả của việc trồng trọt.
--	---

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
*Chuyển giao nhiệm vụ học tập (tiết 2) - GV chia lớp thành 3 nhóm, giao nhiệm vụ học tập cho các nhóm. - Nhóm 1: tìm hiểu về 2 yếu tố: Giống cây trồng và ánh sáng - Nhóm 2: Tìm hiểu 2 yếu tố: Nhiệt độ, Nước và độ ẩm	II. Một số yếu tố chính trong trồng trọt 1. Giống cây trồng: - Giống cây trồng là yếu tố quan trọng nhất của quy trình trồng trọt Trong cùng điều kiện trồng trọt, chăm sóc như nhau nhưng giống cây trồng khác nhau thì khả năng sinh trưởng,

Nhóm 3: Tìm hiểu về: Đất trồng, dinh dưỡng và Kỹ thuật canh tác *Thực hiện nhiệm vụ học tập HS thảo luận nhóm, nghiên cứu SGK tìm kiếm thông tin thống nhất đáp án và ghi chép nội dung hoạt động ra bảng phụ *Báo cáo kết quả và thảo luận GV gọi ngẫu nhiên một HS đại diện cho một nhóm trình bày, các nhóm khác bổ sung (nếu có). *Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ - Học sinh nhận xét, bổ sung, đánh giá. - Giáo viên nhận xét, đánh giá. - GV nhận xét và chốt nội dung về các yếu tố chính trong trồng trọt	phát triển, cho năng suất và chất lượng sản phẩm sẽ khác nhau 2. Ánh sáng: - Là yếu tố không thể thiếu đối với tất cả các loại cây trồng. - các loại cây trồng khác nhau sẽ có nhu cầu ánh sáng khác nhau 3. Nhiệt độ: - ảnh hưởng trực tiếp đến các quá trình hô hấp, quang hợp, thoát hơi nước, hấp thu nước và dinh dưỡng của cây trồng. - Mỗi loại cây trồng thích hợp với nhiệt độ khác nhau 4. Nước và độ ẩm: Nước có vai trò to lớn đối với cây trồng, trực tiếp tham gia vào quá trình quang hợp. - Độ ẩm đất quá thấp hoặc quá cao sẽ ức chế hoạt động của các vi sinh vật đất. 5. Đất trồng: Đất trồng có vai trò dự trữ và cung cấp chất dinh dưỡng, nước và không khí cho cây, giúp cây đứng vững. 6. Dinh dưỡng: Cây trồng cần được cung cấp đầy đủ chất dinh dưỡng để sinh trưởng, phát triển và cho năng suất 7. Kỹ thuật canh tác: - KTCT là một chuỗi các tác động của con người trong quy trình trồng trọt như làm đất, bón phân, luân canh cây trồng,....
---	--

3. Hoạt động 3: Luyện tập

a) Mục tiêu:

- Hệ thống được một số kiến thức đã học.

b) Nội dung:

- HS thực hiện cá nhân trả lời câu hỏi phần Luyện tập SGK – T17
- HS tóm tắt nội dung bài học bằng sơ đồ tư duy.

c) Sản phẩm:

- HS trình bày phần bài làm của mình

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
<i>*Chuyển giao nhiệm vụ học tập</i> GV yêu cầu HS thực hiện thảo luận nhóm trả lời câu hỏi phần Luyện tập và tóm tắt nội dung bài học dưới dạng sơ đồ tư duy vào vở ghi. <i>*Thực hiện nhiệm vụ học tập</i> HS thực hiện theo yêu cầu của giáo viên. <i>*Báo cáo kết quả và thảo luận</i> GV gọi HS lần lượt trình bày ý kiến. Nhóm khác nhận xét, bổ sung ý kiến còn thiếu <i>*Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ</i> GV nhấn mạnh nội dung bài học bằng sơ đồ tư duy trên bảng.	

4. Hoạt động 4: Vận dụng

a) Mục tiêu:

- Phát triển năng lực tự học và năng lực tìm hiểu đời sống.

b) Nội dung:

- Quan sát thực tế nhận biết cây bị thiếu nước và thiếu ánh sáng. Đề xuất biện pháp khắc phục

c) Sản phẩm:

- Học sinh nhận biết, chỉ ra được hiện tượng của cây bị thiếu nước và cây bị thiếu ánh sáng. Đưa ra được một số biện pháp khắc phục cụ thể

d) Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Nội dung
<i>*Chuyển giao nhiệm vụ học tập</i> - Yêu cầu mỗi HS hãy quan sát ở gia đình em hoặc khuôn viên trường chỉ ra những cây bị thiếu nước và thiếu ánh sáng. Các cây này có những biểu hiện như thế nào? Làm sao để khắc phục được hiện tượng này? <i>*Thực hiện nhiệm vụ học tập</i> Các học sinh quan sát thực tế. Liên hệ thực tế trả lời các câu hỏi <i>*Báo cáo kết quả và thảo luận</i> Nội dung ghi chép của từng học sinh <i>*Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ</i> Giao cho học sinh thực hiện ngoài giờ học trên lớp và báo cáo vào tiết sau.	